

Gemeente Maashorst

T.a.v. [REDACTED]

Postbus 83

5400 AB UDEN

Datum 12 augustus 2024

Betreft De Ruiter Fase 2

Ons kenmerk AMO240133

Aelmans Milieu
is een handelsnaam van
Aelmans Milieu Oss B.V.

Landweerstraat-Zuid 109
5349 AK Oss
T (0412) 65 50 58

oss [REDACTED]
www.aelmans.com/milieu

KvK 16077486
BTW NL8028.36.021.B.01
Bankrekening 121505537
BIC RABONL2U
IBAN NL44RABO0121505537

Geachte [REDACTED]

Hierbij doen wij u een rapportage toekomen betreft het voorkomen van vaste verblijfplaatsen van kleine marterachtigen op het perceel Ruitersweg 5 te Uden. De onderzoekslocatie is onderdeel van het plangebied van de woonwijk De Ruiter Fase 2. Het perceel staat kadastraal bekend onder gemeente Uden, sectie P, nummer 3930. Uit een eerder uitgevoerd naderonderzoek (bijlage 1) naar kleine marterachtigen (Tritium, Aanvullend ecologisch onderzoek De Ruiter te Uden, kenmerk: 2206/029/ERO-02, d.d. 28 oktober 2022) blijkt dat het onderzoeksgebied sporadisch gebruikt wordt door marterachtigen. Echter wordt er in het nadere onderzoek niet vastgesteld of er op de locatie sprake is van een vaste verblijfplaats voor marterachtigen.

Figuur 1: luchtfoto van de onderzoekslocatie.

Op onze dienstverlening zijn de algemene voorwaarden van Aelmans Milieu Oss B.V. van toepassing die u vindt op www.aelmans.com.

Veldbezoek

Het veldbezoek is op 29 juni 2024 tussen 14:00 en 15:30 uitgevoerd. Het locatiebezoek is uitgevoerd door [REDACTED]. De weersomstandigheden zijn opgenomen in onderstaande tabel. In bijlage 2 zijn foto's van het locatiebezoek opgenomen.

Weersomstandigheden

<i>Bewolking</i>	<i>Neerslag</i>	<i>Wind</i>	<i>Temperatuur</i>	<i>Opmerkingen</i>
lichte bewolking	geen	2 BFT	24 °C	

Ten tijde van het locatiebezoek is geconstateerd dat op de onderzoekslocatie sprake is van een braakliggend terrein en een oude schuur (figuur 1).

De schuur wordt gebruikt als opslag en bouwlocatie voor de lokale carnavalsvereniging. Hier wordt met enige regelmaat gewerkt aan praalwagens waardoor de menselijke activiteit varieert gedurende het jaar. De schuur is verdeeld in twee helften, de oostelijke helft is de grote hal voor de bouw van praalwagens en opslag van materialen. De westelijke helft is opgedeeld in 4 kamers voor houtbewerking, technische ruimte, kantine en een vergaderzaaltje. De grote hal is gevuld met materialen welke netjes zijn opgestapeld. Dozen en houten kisten zijn allen netjes afgesloten. Hierdoor biedt deze ruimte geen geschikte (potentiële) verblijfplaatsen. De vier kamers zijn eveneens netjes bijgehouden en materialen zijn netjes gestapeld en opgeborgen. In de schuur zijn geen sporen van marterachtigen aangetroffen. Wel zijn er in de grote hal vele sporen (braakballen, veren en krijstrepes) aangetroffen van de steenuil waarvan bekend is dat deze hier nestelt.

Het terrein rondom de schuur is deels verhard met een klinkerverharding en een betonnen pad welke langs de zuidzijde van de onderzoekslocatie loopt. Het pad is sterk begroeid en enkel nog op enkele plaatsen zichtbaar. Net ten noordwesten van de schuur staat een zeecontainer welke goed is afgesloten. Tussen de bestrating groeien algemene ruigtesoorten. Het terrein ten westen en noorden van de schuur ligt braak en is begroeid met gras en enkele ruigte soorten. Ten oosten van de schuur is het terrein begroeid met jong gras en is relatief kaal. Ten zuidoosten van de schuur ligt een berg grond welk deels machinaal vergraaft is en deels begroeid met planten. Op het terrein zijn geen steen-, hout- of takkenstapels aangetroffen welke door kleine marterachtigen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats. Ook rondom de schuur zijn er geen gaten, holen of graafsporen in het zand waargenomen.

Op het terrein ten oosten van de onderzoekslocatie zijn enkele kleine muizengangen tussen het hogere gras aangetroffen. Ook zijn er op 5 meter ten oosten van de schuur recent gegraven molengangen aangetroffen. Echter zitten deze te midden van het veld met recent ingezaaid gras.

Marterachtigen

Wezels leven in open, droge natuur- en cultuurlandschap maar ook in ander biotopen zoals bossen, duinen, wei- en akkerland. De wezel eet voornamelijk woelmuizen, als deze ontbreken is de wezel ook niet aanwezig. In het habitat zoekt de wezel graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude hopen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden én de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt. In het eerder uitgevoerde onderzoek door tritium is eenmaal een pootafdruk van een wezel waargenomen. De onderzoekslocatie is open en lijnvormige elementen of hagen ontbreken waardoor hier geen sprake is van cultuurlandschap. Gezien het gebruik van het terrein en het ontbreken van beschutting voor de wezel is een verblijfplaats van deze soort uit te sluiten. Wel zijn er enkele muizenhopen aangetroffen waardoor foerageergebied niet uit te sluiten is.

De hermelijn komt in alle habitats voor, van open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers tot vochtig terrein. De enige voorwaarde is dat er voldoende dekking aanwezig is. De onderzoekslocatie is open en lijnvormige elementen of hagen ontbreken. Gezien het gebruik van het terrein en het ontbreken van beschutting voor de hermelijn is een verblijfplaats van deze soort hier uit te sluiten. Sporen van de hermelijn zijn ook niet aangetroffen ten tijde van het onderzoek van Tritium.

De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. De omvang van het leefgebied varieert van tien tot soms enkele duizenden hectares, afhankelijk van het voedselaanbod. Als rustplaats worden voornamelijk bestaande hopen gebruikt, zoals konijnenhopen en hopen van bijvoorbeeld muskusrat. Ook takken- en steenhopen, duikers en rommelschuurtjes worden als rustplaats gebruikt. In de winter zoeken bunzingen vaak warmere plekken op, zoals hooi- en strobalen. Dergelijke verblijfplaatsen zijn niet aangetroffen binnen de onderzoekslocatie waardoor verblijfplaatsen uit te sluiten zijn. Wel is er langs de oever sprake van overhangende bomen. Foerageergebied is hierdoor niet uit te sluiten.

De steenmarter heeft binnen zijn leefgebied soms wel tientallen schuilplaatsen, die hij echter niet allemaal even frequent gebruikt. Dit kunnen bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes zijn. Maar ook spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. De steenmarter kan al door openingen van 5-6 cm kruipen om bij een schuilplaats te komen. De steenmarter heeft een voorkeur voor gebieden met kleinschalige landbouw, met oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Daarbij is de aanwezigheid van elementen zoals groenstroken, heggen, bosjes, greppels en bermen van belang, omdat de steenmarter daar zijn voedsel zoekt. Lijnvormige elementen en steen- of takkenstapels ontbreken binnen de onderzoekslocatie. Doordat alle materialen netjes zijn opgestapeld en of goed zijn afgesloten zijn er geen geschikte verblijfplaatsen van de steenmarter aangetroffen. Ook zijn er geen sporen van de steenmarter zoals prooiresten of latrines aangetroffen. De steenmarter kan worden uitgesloten binnen de onderzoekslocatie.

Conclusie

Het terrein is niet geschikt voor marterachtigen om hier een vaste verblijfplaats te hebben. Hiervoor is te weinig beschutting in de vorm van hagen of takkenstapels. Wel zijn er enkele muizenholen en molengangen aangetroffen. Echter liggen deze op locaties waar enkel in de zomermaanden sprake is van hogere begroeiing waardoor deze geen geschikte locaties zijn voor verblijfplaatsen. Op het terrein komen de prooidieren van marterachtigen voor. Zodoende is er wel sprake van een foerageergebied wat verdwijnt met de herontwikkeling van het gebied. Echter zal er ten zuiden van de onderzoekslocatie een nieuw groen gebied worden ingericht wat wordt aangelegd ter compensatie van het aanwezige foerageergebied aangetoond door Tritium.

Op de onderzoekslocatie in de schuur is sprake van een vaste verblijfplaats van de steenuil. Deze zal door de sloop van de schuur verdwijnen. Om een overtreding van de Omgevingswet te voorkomen dient hiervoor een flora & fauna vergunning aangevraagd te worden bij de Provincie.

Hopende u hiermede voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,

Aelmans Milieu

Bijlage 1

Aanvullend ecologisch onderzoek

De Ruiter te Uden

(2206/029/ERO-02, versie 0)

Aanvullend onderzoek alpenwatersalamander, kleine marterachtigen, steenmarter en teunisbloempijlstaart

in opdracht van

Gemeente Maashorst

T.a.v. [REDACTED]

Markt 145

5401 EJ UDEN

betreffende locatie

De Ruiter

Uden

documentkenmerk

2206/029/ERO-02

versie

0

vestiging

Nuenen

datum

28 oktober 2022

opgesteld door:

[REDACTED] BSc
Projectleider ecologie

gecontroleerd door:

[REDACTED] BSc
Projectleider ecologie

Op dit rapport is een disclaimer van toepassing; zie <https://www.tritium.nl/disclaimer/29-04-2021/>

Tritium Advies BV

Adviseurs in bouwen, milieu en veiligheid

T. 088 44 02 900

E. info@tritium.nl

I. www.tritium.nl

KvK-nr. 17108024

Tritium Advies is gevestigd in:

Arkel >> Neer >> Nuenen >>

Breda >> Rijkevoort

Inhoudsopgave

	pagina
1 Inleiding	1
2 Plan- en onderzoeksgebied	2
3 Ecologische inventarisatie	3
3.1 Onderzoeksinspanning	3
3.2 Aanvullend ecologisch onderzoek	4
4 Conclusies	9
4.1 Effectenbeoordeling	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.2 Zorgplicht	9
4.3 Eindconclusie	11
5 Literatuurlijst	12

1 Inleiding

Uit de eerder uitgevoerde quickscan flora en fauna (Tritium Advies, documentkenmerk: 2206/029/ERO-01, versie 0 d.d. 8 juli 2022) is gebleken dat de locatie De Ruiters te Uden geschikt is als vaste verblijfplaats en/of leefgebied voor de alpenwatersalamander, de kerkuil, de steenuil, kleine marterachtigen, de steenmarter en de teunisbloempijlstaart. Omdat het plan is om een woonwijk te realiseren, worden mogelijk verblijfplaatsen en/of leefgebied van bovengenoemde soorten aangetast. Om deze reden is aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de alpenwatersalamander, kleine marterachtigen, de steenmarter en de teunisbloempijlstaart in de daarvoor geschikte onderzoeksperiodes en conform de soorteninventarisatieprotocollen (Netwerk Groene Bureaus, 2017), de Handreiking Kleine marters (Bouwens, 2017) en gehanteerde inventarisatiemethodes van de Vlinderstichting (De Vlinderstichting, z.d.). Door het hanteren van deze inventarisatiemethodes kan bij een eventuele zienswijze worden aangetoond dat de noodzakelijke onderzoeksinspanning is verricht voor de onderzochte soorten.

2 Plan- en onderzoeksgebied

In opdracht van de gemeente Maashorst is een aanvullend onderzoek naar de alpenwatersalamander, kleine marterachtigen, de steenmarter en de teunisbloempijlstaart uitgevoerd voor de locatie De Ruiter te Uden. Het voornemen bestaat om op deze locatie nieuwbouw te realiseren. De oppervlakte van het plangebied bedraagt circa 90.000 m². De ligging van het plangebied betreft de kadastrale percelen 773, 946, 1495, 1496, 1497, 1498, 1879, sectie P, gemeente Uden. Het plangebied was in gebruik als akkerland. In de huidige situatie bestaat het plangebied uit braakliggend terrein met de aanwezigheid van bouwmaterialen en kruidenrijke begroeiing aan de randen. In het zuidelijk deel zijn een kruidenrijk grasland met solitaire bomen en braamstruweel en een te amoveren schuur aanwezig. Het in dit rapport beschreven onderzoek is uitgevoerd in het onderzoeksgebied (figuur 2.1).

Figuur 2.1: kaart met de ligging van het plangebied (rood omlijnd) en het onderzoeksgebied (geel gearceerd).

3 Ecologische inventarisatie

Beschermde soorten:

Alpenwatersalamander (*Ichthyosaura alpestris*), bunzing (*Mustela putorius*), wezel (*Mustela nivalis*), steenmarter (*Martes foina*) en teunisbloempijlstaart (*Proserpinus proserpina*).

3.1 Onderzoeksinspanning

3.1.1 Uitgevoerde ecologische onderzoeken

In het kader van de Wet natuurbescherming is er binnen het plangebied een quickscan flora en fauna uitgevoerd door Tritium Advies (documentkenmerk: 2206/029/ERO-01, versie 0 d.d. 8 juli 2022). Tevens is er door Tritium Advies in 2022 aanvullend ecologisch onderzoek uitgevoerd naar de hierboven genoemde soorten in verband met de mogelijke aanwezigheid van deze beschermde en bijzondere soort(groep)en.

3.1.2 Onderzoeksmethoden

3.1.2.1 Literatuuronderzoek

Aan de hand van de zoogdierenatlas (Broekhuizen et al., 2016), diverse digitale verspreidingsatlassen en natuurbeleidsdocumenten is bepaald welke beschermde diersoorten (mogelijk kunnen) voorkomen in het plangebied. Daarnaast is gebruik gemaakt van achtergronddocumentatie, zoals de soorteninventarisatieprotocollen (Netwerk Groene Bureaus, 2017), de Handreiking Kleine marters (Bouwens, 2017) en gehanteerde inventarisatietechnieken van de Vlinderstichting (De Vlinderstichting, z.d.).

3.1.2.2 Veldbezoeken

De aan- of afwezigheid van beschermde soorten binnen het onderzoeksgebied is onderzocht via de onderstaande lijst aan veldbezoeken (Tabel 3.1).

Tabel 3.1: Overzicht uitgevoerde veldbezoeken.

datum	onderzoek	temp. (°C)	neerslag	windkr. (Bft)	start	eind	duur (uur)
14 juni 2022	quickscan flora en fauna	22	licht bewolkt, droog	2	14u45	15u45	1
6 juli 2022	Marters, teunisbloempijlstaart en alpenwatersalamander	18	licht bewolkt, droog	2	9u00	12u35	3,5
21 juli 2022	Marters, sporenonderzoek en alpenwatersalamander	18	bewolkt, regen	1	9u00	12u10	3,25
4 augustus 2022	Marters	27	bewolkt, droog	2	13u50	16u15	2,5
17 augustus 2022	Marters en teunisbloempijlstaart	23	bewolkt, lichte regen (half uur)	2	9u00	11u50	2,75
2 september 2022	Marters en teunisbloempijlstaart	24	licht bewolkt, droog	2	13u30	15u00	1,5

3.2 Aanvullend ecologisch onderzoek

3.2.1 Alpenwatersalamander

3.2.1.1 Methoden

Inventarisatiemethoden	Scheppen in voortplantingsbiotoop
Periode van inventariseren	In de periode maart-augustus
Aantal veldbezoeken en tussenperiode	Twee veldbezoeken met een tussenperiode van minimaal twee weken
Omstandigheden inventarisatie - weer	-
Omstandigheden inventarisatie - moment	-
Onderzoeksmateriaal	Schepnet en cuvet
Referentiedocument	Soortinventarisatieprotocollen, 2017

Tabel 3.3: Gegevens veldbezoeken alpenwatersalamanderonderzoek.

datum	onderzoek	temp. (°C)	neerslag	windkr. (Bft)	start	eind	duur (uur)
6 juli 2022	inventarisatie met schepnet	18	licht bewolkt, droog	2	9u00	12u35	3,5
21 juli 2022	inventarisatie met schepnet	18	bewolkt, regen	1	9u00	12u10	3,25

3.2.1.2 Resultaten

Tijdens de inventarisaties werden geen alpenwatersalamanders aangetroffen in de watergang aangrenzend aan het plangebied. Op 6 juli is er wel een bermpje gevangen. Tijdens het veldbezoek op 21 juli waren delen van de sloot drooggevallen. Er is wel geschept in de delen met water en doormiddel van zichtwaarnemingen zijn de drooggevallen delen onderzocht, er zijn hierbij geen amfibieën en/of vissen waargenomen.

3.2.1.3 Conclusie

Tijdens de veldbezoeken zijn geen individuen van de alpenwatersalamander waargenomen. Zodoende kan aangenomen worden dat het plangebied geen functie vervult voor de alpenwatersalamander. Vanuit de Wet natuurbescherming zijn geen verdere verplichtingen ten aanzien van de alpenwatersalamander.

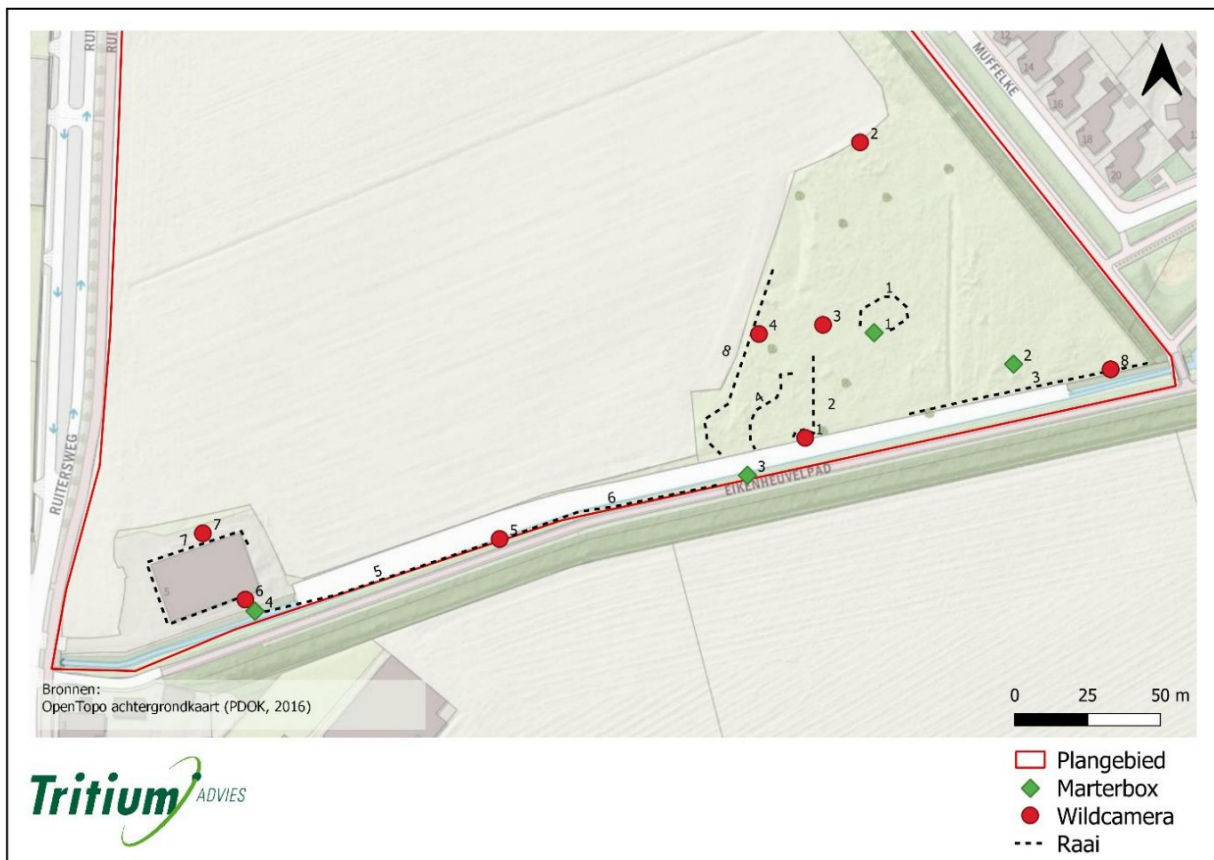
3.2.2 Kleine marterachtigen en steenmarter

3.2.2.1 Methoden

Inventarisatiemethoden	Inventarisatie van exemplaren via wildcamera's (bunzing en steenmarter), marterboxen (wezel), sporenbuizen (wezel) en sporenonderzoek (bunzing, wezel en steenmarter).
Periode van inventariseren	In de periode maart tot en met augustus, waarin de dieren het meest actief zijn
Aantal veldbezoeken en tussenperiode	Minimaal zes weken in de meest kansrijke landschapselementen
Onderzoeksmateriaal	Wildcamera's, marterboxen en sporenbuizen
Referentiedocument	Handreiking Kleine Marters, 2017

Tabel 3.7: Gegevens veldbezoeken onderzoek naar marterachtigen.

datum	onderzoek	start (uur)	eind (uur)	aantal dagen tussen veldbezoeken
6 juli 2022	plaatsen onderzoekseenheden	9u00	12u35	-
21 juli 2022	controle en verplaatsen onderzoekseenheden en sporenonderzoek	9u00	12u10	15
4 augustus 2022	controle en verplaatsen onderzoekseenheden	13u50	16u15	14
17 augustus 2022	controle en verplaatsen onderzoekseenheden	9u00	11u50	13
2 september 2022	controle en ophalen onderzoekseenheden	13u30	15u00	16

Figuur 3.3: Kaart met aanduiding van de locaties van de martermaterialen voor het onderzoek naar marterachtigen.

3.2.2.2 Resultaten

Op 7 juli 2022 is er op de wildcamera (figuur 3.3 – wildcamera 1) één bunzing vastgelegd (figuur 3.4 – foto A). Op 15 augustus 2022 is er op de wildcamera (figuur 3.3 – wildcamera 5) één steenmarter vastgelegd (figuur 3.4 – foto B). Daarnaast zijn er op één sporenbuis (figuur 3.3 – raai 7) pootafdrukken van een kleine marterachtige waargenomen. Gezien de grote van de pootafdruk en de verspreidingsgebieden van de wezel en hermelijn is het aannemelijk dat deze pootafdruk afkomstig is van de wezel (figuur 3.4 – foto C).

Foto A: bunzing

Foto B: steenmarter

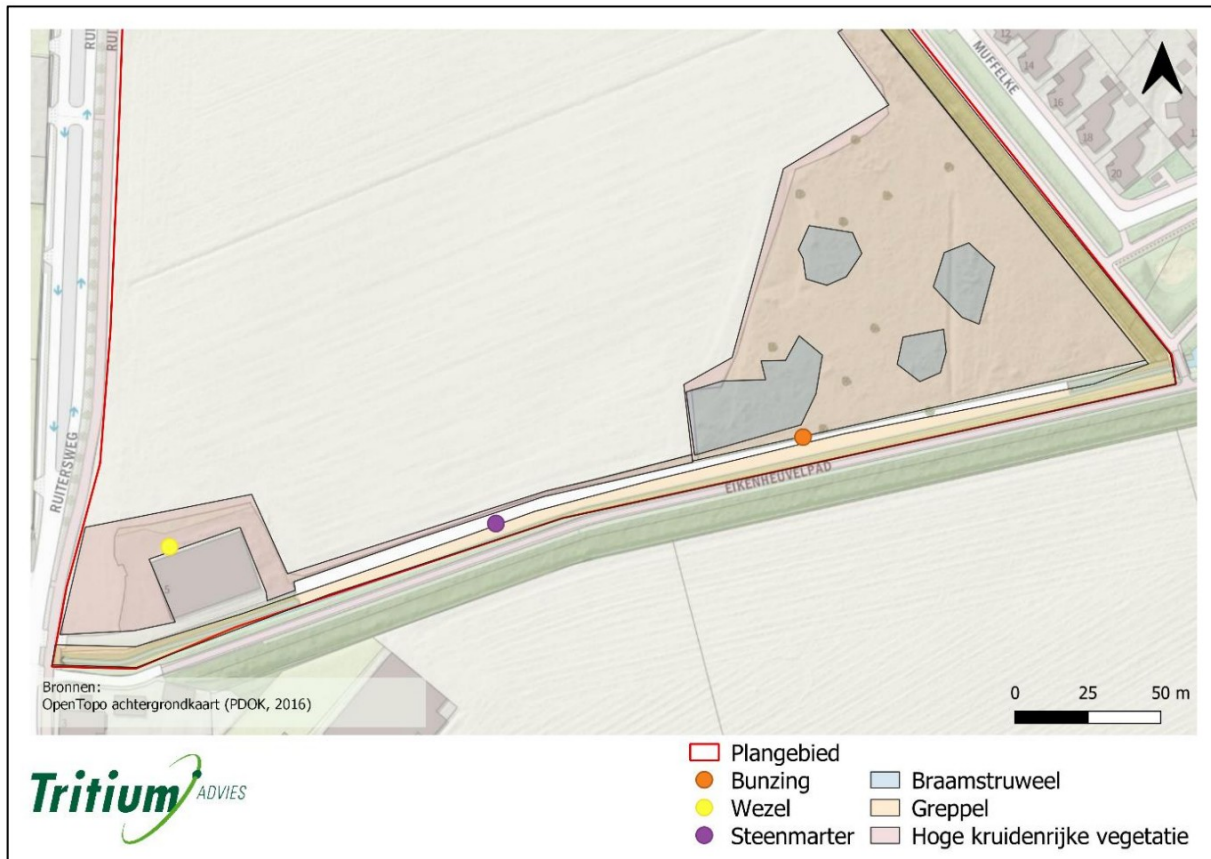
Foto C: pootafdruk wezel

Figuur 3.4: foto's van de waarnemingen van marterachtigen binnen het plangebied.

Op 21 juli 2022 is een sporenonderzoek uitgevoerd. Er is daarbij een plukplaats waargenomen. Echter betrof dit een plukplaats van een roofvogel, er waren geen afgebeten veren aanwezig. Er zijn geen sporen zoals uitwerpselen, prooiresten of vraatsporen van marterachtigen aangetroffen binnen het plangebied.

3.2.2.3 Conclusie

Het plangebied vervult een functie voor de bunzing, de wezel en de steenmarter. De landschapselementen binnen en aan de grenzen van het plangebied (hoge begroeiing, braamstruwelen en greppel) worden door de bunzing, wezel en steenmarter gebruikt om er te foerageren en zich te verplaatsen (figuur 3.5). Een verblijfplaats van de bunzing, wezel en steenmarter binnen het plangebied kan niet met zekerheid worden uitgesloten.

Figuur 3.5: locaties van de waarnemingen van de martachtigen en de landschapselementen die een functie vervullen voor deze marterachtigen.

3.2.3 Teunisbloempijlstaart

3.2.3.1 Methoden

Inventarisatiemethoden	Controle van de waardplanten op de aanwezigheid van rupsen.
Periode van inventariseren	In de periode juni tot en met september
Aantal veldbezoeken	Minimaal twee bezoeken
Referentiedocument	De vlinderstichting – Teunisbloempijlstaart, z.d.

Tabel 3.8: Gegevens veldbezoeken onderzoek naar teunisbloempijlstaart.

datum	onderzoek	temp. (°C)	neerslag	windkr. (Bft)	start	eind	duur (uur)
6 juli 2022	controleren waardplanten	18	licht bewolkt, droog	2	9u00	12u35	3,5
17 augustus 2022	controleren waardplanten	23	bewolkt, lichte regen (half uur)	2	9u00	11u50	2,75
2 september 2022	controleren waardplanten	24	licht bewolkt, droog	2	13u30	15u00	1,5

Figuur 3.6: Kaart met aanduiding van de locaties van de waardplanten, teunisbloem en grote kattenstaart, van de teunisbloempijlstaart.

3.2.3.2 Resultaten

Tijdens de inventarisaties zijn er geen teunisbloempijlstaarten waargenomen binnen het plangebied. De waardplanten, de teunisbloem en de grote kattenstaart, zijn aangetroffen binnen het plangebied (figuur 3.6). Op een groot deel van de teunisbloem waren vraatsporen aanwezig. Het is aannemelijk dat deze vraatsporen afkomstig zijn van slakken, die in deze planten aanwezig waren.

3.2.3.3 Conclusie

Het plangebied vervult geen functie voor de teunisbloempijlstaart. De soort komt niet voor op de waardplanten binnen het plangebied. Zodoende zijn er vanuit de Wet natuurbescherming geen vervolgstappen verplicht ten aanzien van de teunisbloempijlstaart.

4 Conclusies

De bunzing, wezel en steenmarter gebruiken het onderzoeksgebied om te foerageren en lijnvormige struwelen om zich door te verplaatsen. De bunzing, wezel en steenmarter hebben mogelijk ook verblijfplaatsen binnen het onderzoeksgebied. Er is geen leefgebied van de alpenwatersalamander en teunisbloempijlstaart aanwezig.

Gezien het voorstaande zullen de voorgenomen plannen nadelige effecten hebben op de bunzing, wezel en steenmarter. Hiervoor dienen mitigerende maatregelen en een passend mitigatieplan te worden opgesteld. Tevens dient er een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd bij de provincie Noord-Brabant.

4.1 Vervolgstappen

Om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen enkele maatregelen genomen te worden in verband met de mogelijke verblijfplaatsen van de bunzing, wezel en steenmarter. De meest voorkomende mitigerende maatregelen die bij een dergelijke ruimtelijke ingreep kunnen worden genomen zijn het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen, het werken buiten de kwetsbare periode, het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen en het opstellen van een ecologisch werkprotocol. Tevens is het noodzakelijk een ontheffingsaanvraag (Wet natuurbescherming – soortbescherming) te doen waarvoor een activiteitenplan dient te worden opgesteld.

4.2 Zorgplicht

4.2.1 Definitie zorgplicht

Voor alle in het wild levende plant- en diersoorten en voor hun directe leefomgeving geldt een zorgplicht (Wet Natuurbescherming – artikel 1.11). Met deze zorgplicht worden naast de nationaal en Europees aangewezen beschermde soorten en gebieden ook algemenere overige inheemse soorten beschermd. De zorgplicht houdt in dat men handelingen waarvan redelijkerwijs kan worden vermoed dat deze nadelige gevolgen kunnen hebben voor in het wild levende dieren en planten;

- achterwege laat;
- indien achterwege laten niet passend is, maatregelen neemt om nadelige gevolgen te voorkomen;
- indien die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Het is wettelijk verplicht invulling te geven aan deze zorgplicht.

4.2.2 Negatieve effecten voorkomen – algemene maatregelen

Bij de uitvoering van sloop- en bouwprojecten kunnen werkzaamheden veelal niet achterwege gelaten worden. Het is daarbij verplicht om maatregelen te nemen en daarmee de nadelige gevolgen op inheemse plant- en diersoorten te beperken of te voorkomen.

Nadelige gevolgen kunnen veelal voorkomen worden door te werken in de minst-kwetsbare

periode, zoals buiten de winterslaap, voortplantingstijd en periode van afhankelijkheid van jongen. De kwetsbare perioden zijn niet voor alle soortgroepen gelijk. In het algemeen geldt de periode van half oktober tot eind november als 'veilige' periode voor alle diergroepen. Dit is de periode waarin de voortplantingstijd achter de rug is en dieren als de egel en amfibieën nog niet in winterslaap zijn en de mogelijkheid hebben om zich te verplaatsen. Bovendien zijn de jongen uit het laatste legsel van late broeders zoals de houtduif dan ook uitgevlogen (Vogelbescherming - Nederland).

Daarnaast kunnen negatieve gevolgen op algemeen voorkomende soorten beperkt worden door tijdens de werkzaamheden zodanig te werken dat dieren het plangebied kunnen verlaten zodat verwonding of doding van individuen wordt voorkomen. Voorbeelden zijn: de werkzaamheden in de richting van een vluchtgebied uitvoeren, de werkzaamheden langzaam opstarten en/of langzaam werken zodat dieren de tijd hebben om het plangebied te ontvluchten, voorafgaand aan de start van werkzaamheden verstoring creëren zodat dieren uit het plangebied vluchten.

Een voorbeeld om negatieve gevolgen op de aanwezige vegetatie te voorkomen is het beschermen van bomen om zo beschadiging van de stammen te voorkomen.

Verder worden negatieve gevolgen op inheemse fauna beperkt door werkzaamheden zo veel mogelijk overdag uit te voeren. Bij gebruik van verlichting dient deze zo geplaatst te worden dat enkel de werkzaamheden gericht verlicht worden. Lichtverstrooiing kan vermeden worden door het gebruik van kappen.

4.2.3 Negatieve effecten voorkomen – soortgerichte maatregelen

Zorgplicht algemene broedvogels

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen het broedseizoen van algemeen voorkomende broedvogels (globaal van 15 maart tot 15 juli) dan is het noodzakelijk ervoor te zorgen dat het gebied vóórafgaand aan het broedseizoen, en zonder de verstoring van andere soorten, ongeschikt is gemaakt als broedlocatie. Door het plangebied ongeschikt te maken kan worden voorkomen dat vogels zich binnen het plangebied vestigen. Broedgevallen die tijdens of vlak voor de werkzaamheden ontstaan in en direct grenzend aan het plangebied, zijn immers ook onderhevig aan de zorgplicht. Het ongeschikt maken van het plangebied voor algemene broedvogels dient te gebeuren door de aanwezige struiken, bomen en grasland kort te snoeien/maaien vóór aanvang van het broedseizoen en deze ook kort te houden gedurende het broedseizoen. Indien werken binnen het broedseizoen noodzakelijk is, dient men voorafgaand aan de start van de werkzaamheden een broedvogelcheck te laten uitvoeren door een bevoegd ecooloog. Bij aanwezigheid van broedgevallen binnen de verstoringzone van de geplande werkzaamheden dienen aanvullende maatregelen genomen te worden of kunnen werkzaamheden geen doorgang vinden.

Zorgplicht algemene amfibieën

Indien vooraf bekend is dat werkzaamheden moeten worden uitgevoerd binnen het voortplantingsseizoen van algemeen voorkomende amfibieën (grofweg van 15 maart tot 15 augustus), kan het aanwezige voortplantingswater worden afgezet met een amfibieënscherm zodat deze zich niet kunnen vestigen binnen het plangebied. Wanneer gewerkt gaat worden in de overwinteringsperiode (grofweg van oktober – maart) van algemene amfibieën kan het plangebied vóór deze periode afgezet worden met een amfibieënscherm om te voorkomen dat amfibieën zich

binnen het plangebied vestigen.

Vestiging pionierssoorten

Het plangebied bevindt zich binnen het verspreidingsgebied van de oeverzwaluw. De oeverzwaluw is een echte pionierssoort die zich snel kan vestigen. De soort broedt in kolonieverband in zelf gegraven gangen in steile zandwanden (Vogelbescherming Nederland). Om vestiging van oeverzwaluwen binnen het plangebied te voorkomen, dient het bouwterrein zo te worden ingericht dat het gebied niet aantrekkelijk wordt voor deze soort. Wanneer gronddepots gecreëerd worden, is het noodzakelijk dat de wanden afgevlakt worden of bedekt worden om te voorkomen dat de oeverzwaluw zich in het zanddepot gaat vestigen.

Het plangebied bevindt zich binnen het verspreidingsgebied van de rugstreepd. De rugstreepd is een beschermde amfibiesoort die zich voortplant in ondiepe (vaak tijdelijk) oppervlaktewater dat snel opwarmt (RAVON). Om vestiging van rugstreepdaden binnen het plangebied te voorkomen, dient het ontstaan van poeltjes of plassen binnen het plangebied in het voortplantingsseizoen (april-september) van de rugstreepd te worden voorkomen. Om vestiging van de rugstreepd en daarmee een overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen is (wanneer het plangebied in de huidige situatie nog niet geschikt was) het afzetten van het plangebied met een amfibieënscherm noodzakelijk.

4.2.4 Acties bij aantreffen beschermde soorten

Indien er tijdens de werkzaamheden, ondanks voorgenomen maatregelen, toch beschermde soorten of broedgevallen binnen het plangebied zijn gevestigd dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en dient een ecologisch deskundige te worden ingeschakeld. Hiermee kan schade en verstoring van deze individuen zo veel mogelijk worden voorkomen en wordt er geen overtreding op de Wet natuurbescherming gemaakt.

4.3 Eindconclusie

In onderstaande punten wordt de eindconclusie weergegeven:

- binnen het plangebied is geen leefgebied van de alpenwatersalamander en teunisbloempijlstaart waargenomen, waardoor er geen verplichtingen bestaan vanuit de Wet natuurbescherming ten aanzien van deze soorten;
- binnen het plangebied zijn mogelijk verblijfplaatsen en is leefgebied aanwezig van de bunzing, wezel en steenmarter, waardoor een ontheffing en mitigatieplan voor deze soort een verplichting is vanuit de Wet natuurbescherming;
- de omschreven werkwijzen met betrekking tot de zorgplicht dienen in acht te worden genomen zodat een overtreding van de natuurwetgeving wordt voorkomen;
- een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (bunzing, wezel en steenmarter) is noodzakelijk;
- de aanbevelingen in de quickscan flora en fauna dienen nageleefd te worden.

5 Literatuurlijst

Bouwens, S. (2017). Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming.

De vlinderstichting (z.d.) *Teunisbloempijlstaart (Proserpinus proserpina)*.

<https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/overzicht-vlinders/details-vlinder/teunisbloempijlstaart>

Netwerk Groene Bureaus (2017) *Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming*

Perceelloep – Kadasterkaart Nederland. (Geoloep, Groningen, Nederland)

Website: <perceelloep.nl> Informatie afgehaald op 27 oktober 2022.

Tritium Advies (2022) *Quickscan flora en fauna – De Ruiter te Uden*. Documentkenmerk: 2206/029/ERO-01, versie 0 d.d. 8 juli 2022.

Zoogdiervereniging – Nederland (Nijmegen, Nederland)

Website: <zoogdiervereniging.nl> Informatie afgehaald op 4 juli 2022.

Bijlage 2

Foto 1: de schuur op de onderzoekslocatie. Met hieromheen een klinkerverharding en ten noordwesten de container.

Foto 2: de grote hal in de schuur. Materialen zijn netjes opgeruimd en opgeborgen waardoor er geen grote stapels zijn.

Foto 3: materialen zijn netjes opgeborgen.

Foto 4: materialen in de grote hal.

Foto 5: een van de 4 kleinere kamers.

Foto 6: opening bij de nok met krijtstrepen van de steenuil.

Foto 7: krijtstrepen nabij vaste rustplaats en (voormalige) nestlocatie van de steenuil.

Foto 8: Het terrein ten oosten van de schuur is ingezaaid met gras. Dit terrein biedt geen beschutting voor marterachtigen.

Foto 9: het betonnen pad ten zuiden van de onderzoekslocatie is grotendeels overgroeid. De foto is aan de oostelijke grens van het plangebied genomen en hier is het terrein braak met hogere kruiden.

Foto 10: het terrein ten noorden en westen van de onderzoekslocatie is meer verruigt. Met wat hoger gras en enkele ruigte planten.

Foto 11: muizen gangen in de hogere begroeiing ten oosten van de onderzoekslocatie.

Foto 12: "verse" mollen gangen in het terrein ten toosten van de schuur.

Foto 13: de berg grond ten oosten van de schuur is grotendeels begroeid. Een stuk is machinaal vergraven.